

Årsplan 2020/2021

Espira Opsahl barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	4
Barns medvirkning.....	11
Samarbeid med foreldrene	12
Overganger	13
Barnehagen som pedagogisk virksomhet	14
Barnehagens fagområder.....	18
Vedlegg	19

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Opsahl ønsker å være en fantastisk barnehage for barna, foreldrene og personalet. Her skal det være høy kvalitet på omsorg, lek og læring. Vi tilbyr plasstørrelser fra 40% til 100%. Det kan søkes om endret plasstørrelse i løpet av året.

Espira Opsahl åpnet oktober 2003 og har fire avdelinger (2 små barn og 2 store barn) med ca. 94 plasser. I tillegg til de 4 avdelingene har vi et fellesrom på kjøkkenet vi kaller for Bumper`n. Her har vi fellessamlinger, spiser sammen, har bordaktiviteter og fysisk aktivitet. Et fint samlingspunkt for liten og stor. Vi har en liten gymsal utstyrt med tjukkas, madrasser, tunneller, balanseleker og lignende. Til tross for at rommet ikke er stort. Er det mye aktivitet, dans og lek her.

Barnehagen ligger sentralt plassert i Mysen, med stor uteplass med masse rom for lek. Vi har kort vei til bibliotek, butikker, jernbanestasjon og skolen. Samtidig har vi umiddelbar nærhet til skog og friluftsområder. Vi bruker bla Høytorp fort aktivt.

Barnehagen har et fullkosttilbud. Det vil si at vi tilbyr barna alle måltider gjennom dagen. Vårt lunsjtilbud dekker varmmat 3 dager i uken, "Mat for minsten" har varierte og smakfulle menyer sammensatt etter myndighetenes anbefalinger for mat i barnehager. Slik ønsker vi å inspirere til en sunnere hverdag. Mer om "Mat for minsten" kan dere lese på www.matforminsten.no

Fakta

- Åpningstider: kl. 06:30 - kl.17:00.
- Vi har åpent 12 mnd. i året; stengt jule- og nyttårsaften, samt at vi stenger kl.12.00 onsdag før skjærtorsdag.
- Barnehagen har feriestengt uke 29 og 30
- 4 planleggingsdager i året hvor barnehagen er stengt.
- Vi er sertifisert som en Helsefremmende barnehage
- Hjemmeside; <https://opsahl.espira.no/>
- Facebookside; Espira Opsahl
- Styrer i barnehagen, Merete Løvseth, tlf. 45 27 51 15

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- I Espira Opsahl er Espiras barnesyn og verdier viktig. Personalet jobber med dette på avdelings- og personalmøter for å kunne utvikle seg og for å kunne forbedre seg i samspillet de har med barna hver dag.
- Vi lar barna få komme med innspill, ønsker og tanker til- og om ulike temaer. Hos de yngste innebærer dette at vi er tett på og kan se hva som opptar dem.
- Ved å ta barn på alvor, se de og gi hver enkelt genuin oppmerksomhet viser vi dem at de er viktige. Barnas meninger og ønsker skal tas hensyn til både hos oss voksne og i barnegruppa.
- Samtaler med barna om at vi alle er fra ulike kulturer. Helt uavhengig av hva barna har med seg av ulike tradisjoner, trosretninger og kulturer; så skal de få oppleve å bli tatt på alvor for den de er.
- Alle prioriteringer og valg vi tar, er med utgangspunkt i barnets beste.
- Inkluderer hvert enkelt barn i avgjørelser i løpet av barnehagehverdagen, og lytter til og respekterer deres valg. Dette kan omhandle hvor barnet vil sitte under samling/måltid, om barnet ønsker å være inne eller ute dersom gruppa skal deles, hvem som skifter bleie eller følger på do og lignende når det er rom for det.
- Hvert år markeres FN-dagen med en innsamlingsaksjon. Inntektene fra denne aksjonen går uavkortet til Espiras samarbeid med SOS-barnebyer, og bygging og drift av Espiras barnehagen i Zimbabwe.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Noen av instansene vi samarbeider med er: PPT, Spesialpedagogisk team, Familiesenteret (forebyggende team, helsesøster og fysioterapeut), Logopedsenderet Indre Østfold og Barnevernstjenesten.
- Vi samtaler med barna om hvordan vi skal være mot hverandre, og oppmuntre til åpenhet rundt ulikheter. Ved å lære barna om aksept av ulikheter vil vi samtidig bidra til å forebygge krenkelser og mobbing.
- Hele personalet har vært på COS-kurs (Circle of Security) trygghetssirkelen, som understreker måten vi jobber med barna på; Vi er tett på barna i ulike situasjoner, slik at vi kan oppfatte eventuelle konflikter raskere. Det er viktig å lære barna å håndtere utfordringer og å evne å bruke riktige metoder for å løse eventuelle konflikter i lek og i andre settinger. Vi som voksne må veilede i forhold til det å bli kjent med egne og andres følelser. Vår kunnskap om dette forsterkes gjennom kurs vi har med Terje Melaas, Norges fremste ekspert på lek.
- Barna er ofte ute på tur - og ute i barnehagen. Barna får hver dag utfolde seg motorisk, og vi fremmer bevegelsesglede ved å oppmuntre, glede oss sammen med barna over mestring, og leke sammen med dem.
- Vi sikrer matglede og sunne helsevaner ved å ha faste rutiner for håndvask, ro rundt måltidet, tid til å la barna spise opp, og å ha fokus på de ulike smakene. Grunnlaget for gode kostholdsvaner legges allerede i barndommen. Med gode vaner i barnehagen vil man kunne bidra til god helse også senere i livet.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

- Barnet blir tildelt en tilknytningsperson den første tiden under tilvenning. Barnet forholder seg primært til denne ansatte frem til hun/han er trygg, og klar for å bli bedre kjent med det øvrige personalet på avdeling.
- Tilknytningsperson kan endres, ut fra barnets behov.
- Vi motiverer og oppfordrer til at barn trøster barn gjennom å vise omsorg for hverandre.
- Vi gir barna felles opplevelser og erfaringer gjennom å bla. ha små samling hver dag, gå på tur minst en gang i uka.
- Ta imot barna med et smil og noen hyggelige ord hver morgen.
- De ansatte skal "ta et barn på fersk gjerning når de gjør noe godt for andre". Dette sikrer at barnet føler seg sett, utvikler tillit til seg selv og andre, tør å vise omsorg for andre - og kunne ta imot omsorg.
- Barna møter felles verdier og holdninger hos personalet.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Lek utgjør den største delen av dagsrytmen, og barna får hver dag mulighet til å inngå i ulike leketyper inne og ute.
- Personalet legger til rette for et godt og innholdsrikt pedagogisk miljø for barna.
- Vi har høyt fokus på den uorganiserte og viktige frie leken hver dag med tilstedeværende og trygge voksne.
- Vi skal være tilstede i leken, slik at vi kan veilede og støtte barna til å utvikle seg selv og leken videre.
- Ved å være tett på barna i leken får vi hjulpet barna i å finne gode konfliktløsninger
- Vite når vi kan være deltakende i leken og når vi skal være bisittere i leken.
- Være observante til hvem som trenger hjelp og støtte til å komme inn i lek
- Personalet organiserer lekesoner ut ifra barns interesser og behov – barns medvirkning.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi skal oppleve sammen med barna, og ha tid og rom for tanker og undring. Dette gjennom blant annet forskning.
- Bekrefte og anerkjenne barns tanker og følelser slik at de kan bli kjent med seg selv.
- Rose og støtte barna slik at det å delta i et fellesskap føles trygt. Og føler seg viktige for fellesskapet.
- Gi oppgaver de mestrer og opplever at de er kompetente.
- Vi skal være et støttende stillas for barna, slik at ulike meninger, ulike behov og selvutvikling føles naturlig i barnegruppen
- Vi undrer oss sammen med barna over de små og store tingene
- Vi snakker åpent om ulike trosretninger, ulike tradisjoner og mangfold, slik at barna får innblikk i andre kulturer.
- Vi gjør tilgjengelig bilder og materiell som stimulerer til undring, nysgjerrighet og filosofiske samtaler rundt et tema

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Vi har aktiviteter som fremmer læring både inne og ute, og utenfor barnehagens område. Minst én gang i uken er vi på tur i nærmiljøet.
- Spontant og planlagt undrer vi oss og er nysgjerrige sammen med barna, slik at de hver dag får nye erfaringer gjennom barnehagehverdagen.
- Vi legger til rette for et stimulerende miljø som støtter opp om barnas lyst til å leke, lære, mestre og utforske.
- Vi er bevisste på hvordan barn lærer på ulike nivåer, og i ulike sammenhenger. Derfor inkluderer vi barna i planer og temaer slik at barnas interesser møtes og støttes.
- Vi lytter til, støtter, oppmuntrer, veileder og engasjerer oss i barnas læringslyst.
- Vi stiller åpne spørsmål og søker svar sammen med barna.
- Vi har fokus på at barn lærer gjennom lek og anerkjenner lekens og barndommens egenverdi.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Vi møter hvert enkelt barn med respekt.
- Vi har ansvar for å bli kjent med hvert enkelt barn.
- Vi er varme og grensesettende.
- Vi ansatte er reflekterte over vår egen praksis, slik at vi er gode forbilder.
- Vi skaper gode møtepunkter mellom barn/barn og voksen/barn.
- Vi deler daglig inn i grupper, med utgangspunkt i barnas alder, interesse og behov, for å støtte barnas relasjonsutvikling.
- Vi har spontane eller planlagte samlinger hver dag, som gir barna felles opplevelser og erfaringer
- Vi er tilstedeværende gjennom hele barnehagehverdagen.
- Vi bruker observasjon som pedagogisk verktøy for å få innblikk i barnas sosiale prosesser og for å kunne avdekke mobbing.
- Vi støtter barna hver dag i å sette ord på følelsene sine, og oppfordrer barn til å vise omsorg for hverandre.
- Vi løfter blikket og er delaktige, slik ser vi til at alle barn får mulighet til å være sammen med noen om de ønsker.
- Vi prater med barna om ulike kulturer, nasjonaliteter, språk og livssyn. Både de som er representert i barnehagen, men også andre som er representert i samfunnet.
- Vi jobber med likeverd og likestilling. Vi ser alle som et enkelt individ og gi dem trygghet og bekrefte dem på det de tror på. Vi gir dem muligheter ut fra sitt utviklingsnivå og bakgrunn.
- Vi har ulike aktiviteter der barna skal få utvikle empati, trygghet og sosial kompetanse.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Fokus på tidlig språkstimulering i samtaler om opplevelser, tanker og følelser i hverdagen.
- Vi skal tilrettelegge for at alle barn har god tilgang til bøker, og at personale leser og samtaler i de sammen med barna.
- Snakke om felles opplevelser og oppmuntre barna til å fortelle om seg selv og egne opplevelser.
- Vi skal anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling.
- Vi skal være bevisste vår egen språkbruk og ordvalg.
- Vi bruker BRAVO-metoden som en aktiv samlingsstund for å stimulere språkutviklingen.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Vi skal ha voksne som tar barnas ytringer på alvor og som har kunnskap om og kan tolke disse ytringene, både verbale og non-verbale uttrykk.
- Felles kontinuerlig vurdering av vårt daglige arbeid ved hjelp av observasjon og kritisk refleksjon i hverdagen og på avdelingsmøter, med utgangspunkt i barnas ytringer.
- Ukeplaner og periodeplaner tar utgangspunkt i barnas interesser i øyeblikket, med bakgrunn i dokumenterte observasjoner og samtaler.
- Alle barn skal få erfare og medvirke på det som skjer i barnehagen ut fra barnas alder og modenhet.
- Vi lar barna komme med forslag til temaer de ønsker å ha fokus på og som de er opptatte av.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi har daglig dialog og sier hei til barnet og foreldre, når de kommer i barnehagen og ved henting. Dette gjør møtet mer personlig.
- Når barnet skal hjem fra barnehagen støtter personalet, barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Vi tilbyr to foreldresamtaler i året, flere om ønskelig.
- Minst et foreldremøte i året, hvor hele eller deler foregår avdelingsvis.
- Foreldretreff gjennom året, i form av høsttreff, Lucia markering, påskefrokost, felles dugnad, og felles sommeravslutning. Noen av treffene er i samarbeid med FAU.
- I Spireportalen dokumenteres det pedagogiske arbeidet.
- Vi har samarbeidsutvalg møter (to foreldrerepresentanter og to ansatte fra barnehagen samt styrer (SU)) to ganger i året og barnehagen har eget foreldreutvalg (FAU) med to representanter fra hver avd.

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Hver avdeling utarbeider periodeplaner som tar utgangspunkt i årsplan, men blir deretter tilpasset barnas alder og utviklingsnivå, barnegruppens sammensetning og interesser.
- Ukeplaner skrives med utgangspunkt i avdelingens periodeplan.
- Vi har 4 plandager pr år. Da er barnehagen stengt, og personalet samles for å planlegge, evaluere og jobbe sammen mot felles mål.
- Hver avdeling har avdelingsmøte en time hver uke og det gjennomføres pedagogiske ledermøter sammen med styrer annenhver uke.
- Barnehagen avholder personalmøter ca hver 6 uke. Disse avholdes på kveldstid, etter at barnehagen er stengt. Her settes fokus på kompetanseheving av personalet og man jobber med de temaene som barnehagen til enhver tid har på agendaen.
- Vi benytter IGP (individuell - gruppe - plenum)-metoden under planleggingsprosessene.

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Gjennom arbeid med Espira BLIKK utvikler vi en felles vurderings- og tilbakemeldingskultur som sikrer oss en god vurderingspraksis
- Alle avdelinger skal legge ut bilder og tekst fra hverdagen på Spireportalen minimum to ganger pr. uke.
- Årsplaner og periodeplaner utarbeides som et arbeidsverktøy for personalet.
- Gjenkalling og evaluering av lek og aktiviteter sammen med barn.
- Barnesamtaler.
- Foreldresamtaler og foreldreundersøkelse.
- Utviklingssamtaler og medarbeidersamtaler i personalgruppa.
- Refleksjonstid på møter og planleggingsdager.
- Vi vurderer/evaluerer planer kontinuerlig på avdelingsmøter.
- Alle avdelinger legger ut bilder og tekst fra hverdagen på Spireportalen.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Vi har et nært samarbeid med foreldre for å tilrettelegge til det beste for barnet.
- Vi benytter observasjon for videre planlegging av hverdagen.
- Avgjørelser tas på bakgrunn av hva som er barnets beste i planlegging og evalueringer.
- Vi organiserer lekegrupper
- Vi bruker tegn-til-tale der det er behov.
- Vi bruker dagstavler for hele avdelingen. For å favne alle.
- Vi har språkgrupper.
- Vi bruker symboler, bilder og konkrete som støtte i samspill med barn.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- De yngste barna i barnehagen har et stort behov for å få dekket primærbehovene sine. Dette krever ansatte som er bevisste på hvordan de yngste tilkjenner sine behov. Det enkelte småbarnet blir primærkontakten kjent med gjennom samtaler med foresatte de første dagene. Denne kunnskapen om småbarn og kjennskapen om enkeltbarnet skal alle som jobber med de yngste barna inneha.
- De yngste barna bruker for det meste kroppen og sansene i lek. De utforsker sine egne grenser med å krabbe, gå, løpe, klatre, og hoppe. De yngste bruker sansene ved å smake, kjenne og se på det de utforsker og leker med. Det er slik de lærer og blir kjent med seg selv og omgivelsene sine. Vi skal tilrettelegge for at de yngste får en hverdag som fylles med muligheter for å utfolde seg både med kropp og sanser, samtidig som de får dekket sine primære behov
- Hverdagen på en småbarnsavdeling preges av faste rutiner for aktiviteter, måltider, stell og søvn. Dette for å gi barna trygghet i en ny hverdag.
- Småbarnsavdelingene er bygget opp for å møte småbarnas behov for store flater for kroppslig utfoldelse, men også små lekesoner hvor de kan utforske og leke. Lekene på avdelingene er tilpasset aldersgruppen med alt fra leker med lyd, klosser, dukker, biler m.m.
- Personalet på småbarn sitter mye på gulvet med barna inne og flytter seg rundt med barna ute. Dette for å sikre at barnas behov for trygghet og omsorg ved å ses, anerkjennes og støttes i aktivitetene. Vi jobber ut fra teorien fra trygghetssirkelen (COS).

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- De mellomste barna har begynt å utvikle språk og i tråd med at språket endres vil gjerne leken også endres. De begynner å interessere seg mer for leker som kan brukes aktivt. Biler, dukker, lego og leker som gjenspeiler hverdagen som de kjenner til.
- De mellomste barna begynner å forstå at de kan bruke språket aktivt for å tilkjenne sine behov, og de prater ofte og mye, og forteller i detaljer.
- Kroppen brukes fremdeles i lek, men nå gjerne mer finmotorisk.
- De mellomste barna trenger leker som utfordrer mer. Puttekasser, puslespill, bøker med mer tekst, stableklosser og lego, for å nevne noe. Barna kan sitte lenge med noe som fanger de, og det er viktig å utfordre det finmotoriske og kognitive. I uteleken utfordrer de seg selv mer. De skal huske høyere, sykle fortere og løpe fortere.
- Vi skal sikre progresjonen for denne barnegruppa, ved å utfordre de språklig, kognitivt og kroppslig. Vi skal oppmuntre de til utfoldelse og til å teste egne grenser.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- De eldste barna i barnehagen er veldig klare for å bli Skolespirer. De er erfarne i barnehagen, kjenner alle de voksne, er trygge på seg selv og i barnegruppa, og får litt mer ansvar.
- De eldste barna er gjerne sterke språklig, trygge motoriske, og gode lekere.
- Noen av de begynner å interessere seg for skriftspråket, og noen leser litt.
- De får gå ut i barnehagen på barnehagens inngjerdede område alene, og vente på en voksen ved trappa, før de andre barna kommer ut.
- Skolespirene møtes to ganger i uka, og der favnes og utfordres denne aldersgruppa godt. De veksler mellom uteaktiviteter på tur og lærings aktiviteter inne.
- Barnehagen har samarbeid med foreldre og skole for å legge til rette for at barna skal få en trygg og god overgang fra barnehagen til skole.
- De eldste barna får mulighet til å glede seg til å begynne på skolen, og barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg de erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.
- Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal bli kjent med hva som skjer i på skolen og skolefritidsordningen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Ofte favnes flere fagområder i en og samme aktivitet i barnehagen.
- Vi skal dokumentere via Spireportalen og månedsplaner hvilke fagområder vi har hatt og skal gjennom.
- Det jobbes mye tverrfaglig i barnehagen, og dette skal også dokumenteres via Spireportalen og avdelingenes ukeplaner.
- Vi dokumenterer også via barnehagens Facebook side; der vi legger ut bilder og tekst, og skriver hvilket fagområde som er i fokus.
- Lek skal ha et stort fokus i år. Se eget avsnitt om lek.
- I år skal vi arbeide med tema Hakkebakkeskogen gjennom hele året. Dette er et tema som vi knytter inn mange av våre fag- og satsningsområder.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekommande.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

Pedagogisk kalender 2020/2021

Espira Opsahl
Hakkebakkeskogen - Språk - Realfag - Bevegelse

HØST			VINTER				VÅR			SOMMER	
- Tilvenning - Brannvern - Lek - Hakkebakkeskogen			- Advent - Lek - Hakkebakkeskogen				- Påske - Rusken (vårrengjøring i barnehagen og nærområdet) - Lek - Hakkebakkeskogen			- Sommer - Lek - Hakkebakkeskogen	
august	september	oktober	november	desember	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli
13. - 14.08.2020 Planleggingsdager	Uke 38: Brannvernuke 22.09.2020 Foreldremøte for Nasse og Tussi 23.09.2020 Foreldremøte for Brumm og Sprett 25.09.2020 Grønnsaksfest/Det store møte i skogen	Hakkebakkeskogen	30.11.2020 Adventssamling	01.12.2020 Nissefest 07.12.2020 Adventssamling 14.12.2020 Adventssamling 14.12.2020 Markere Luciadagen på ettermiddagen 16.12.2020 Barnas julebord 21.12.2020 Adventssamling	04.01.2021 Planleggingsdag 14.01.2021 Espiradagen	06.02.2021 Samefolketsdag 19.02.2021 Karneval	Påskevandring 20.03.2021 Internasjonal dag for glede 23.03.2021 Påskefrokost for Nasse og Sprett 25.03.2021 Påskefrokost for Tussi og Brumm	23.04.2021 Verdens bok- og opphavsrettdag 15.04.2021 Frist for å registrere barnas ferie!!	12.05.2021 17.mai markering i barnehagen 14.05.2021 Planleggingsdag	Spireprell 03.06.2021 Sommerfest på Høytorp Fort i regi av Fau og barnehagen	Sommerferie